

SWAR, LUKANDI U X'MAF JIEN

Fl-ahħar artiklu tiegħi, bi żball, sejjaħt il-ġnien li hemm fuq is-sur ta' tarf il-Belt "Rundle Garden" u semmejtilkom xi ġrajjiet li saru f'Malta fi żmien il-Gvernatur Rundle. Dak il-ġnien jisnejja u hu magħruf b'"Hastings", għal Gvernatur iehor, ta' dak l-isem. Biex inkun ghidtilkom is-sewwa, nikkoreġi dak l-iżball ... biex il-qassata ma tagħmlil komx id-deni! U biex nagħmel haqq mal-Gvernatur Hastings, inwiegħed kom li, iż-żejjed 'i quddiem, inkellimkom fuqu wkoll. Sewwa hekk?

Bilhaqq! Xi hadd qalli Strickland (it-tieni mara ta' imsejha "Grand Hotel Ex-Lord Strickland), għamlet l-ahjar offerta, li giet acċettata mill-Gvern. Ix-xogħol inbeda f'isem il-Markiż u l-Lady, u ssokta f'isem din tal-ahħar, għaliex il-Markiż irtira. Matul il-gwerra x-xogħol twaqqaf u terz mill-bini ġratlu ħsara bil-bombi. Kif spicċat il-gwerra, ix-xogħol rega' ssokta u l-lukanda tlestiet u nfethet fit-3 ta' Novembru 1947.

TRADIZZJONI TA' 29 SENA

NERĞGHU GHAS-SWAR
Fl-1966 iil-lukanda waq-ghet f'idejn it-Trust Houses Forte International" u l-British European Airways", li għandhom f'idej-hom mal-260 lukanda im-xerden mad-dinja.

Illum, il- "Phoenicia" għandha tradizzjoni ta' 29 sena u hi waħda mill-aqwa lukandi tal-Mediterran. Tista' tilqa' 179 ruh f'114 il-kamra. Sa 4 snin ilu kienet laqgħet fiha 1,250,000 tourist.

Hija lukanda "de luxe". Ta' għamlia trijangolari, im-qassma fi 3 pjani, bil-kumditajiet kollha moderni u b'facilitajiet għall-kongressi. Qegħda tefha ta' ġebla 'i bogħod minn Putirjal. Kull min jidhol il-Belt żgur li jaraha.

Nistħajjal li xi hadd jgħadd il-minn mohħu: Kif gie l-isem ta' "Phoenicia"? Jiena naħseb, naħseb biss, li billi Lord Strickland — Prim Ministro ta' Malta — kien isostni li l-Maltin huma razza feniċja u kiteb artikoli u ktieb fuq hekk, huwa hajjar lill-martu issemmi l-lukanda "Hotel Phoenicia".

LUKANDA OHRA TA' LUSSU

Ma' ġenb dik il-lukanda u iżjed 'i l-isfel minnha il-maħta il-bini tielgħa mixxat, pjan fuq l-ieħor, sa-kemm jasal mat-triq l-Assedju l-Kbir. Meta thares lejn dak il-bini skalat, nofs ġiereg 'i l-barra u nofs dieħel 'i l-ġewwa, tistħajjal qed tara xi bastiment kbir bil-pontijiet wieħed fuq l-ieħor. Dan il-bini huwa tal-lukanda l-ohra, "de luxe" hija wkoll,

Minn Mons. Prof. A. Bonnici

F'dawk l-inħawi, maxxatt, kien hemm (ma nafx għadhomx iż-żejjed, għax ili ma ninżel sa hemm) il-banjiġiet magħrufa bl-isem ta' Santu r-Rokku, użati l-żejed minnies tal-Belt u tal-Furjana, li jmorru hemm biex igħmu. Illum, ħafna min-nies tippreferixxi tmur tgħum mhux f'postijiet qrib, iż-żda f'postijiet imbegħda bħal l-Armier u l-Mellieħa. U l-banjiġiet m'għadhomx tant jitfittxew aktar, għax kul-hadd sar jinża u jilbes qiesu xejn quddiem nies oħra.

Irrid naħseb li dawk il-banjiġiet ħadu l-isem ta' Santu r-Rokku mill-kappella tal- "Phoenicia".

fiż-żmien, fuq is-sur ta' S. Mikiel (taħbi il- "Phoenicia"), mibnija mill-Granmastru Lascaris fl-1643. Dik il-kappella, imtellgħa quddiem il-Lazzarett, kienet f'idēj il-patrijet Kappucċini li kienu jqaddsu fiha, bil-ħsieb li n-nies li jkunu f'Lazzarett bil-kwarantina, kienu jistgħu jaraw il-qassis iqaddes u b'hekk jisimgħu l-quddiesa. Dik il-kappella ġgarfet għal kollex fi żmien l-ahħar gwerra, u llum baqa' minnha biċċa ħajt biss.

IL-FQAR U L-MIORDA

Jolqtuk ukoll f'dawk l-in-

(Ikompli fil-paġna 4)

Swar, Lukandi u x'naf jien

(Jaqbad mill-pagna 3)

hawi ftit twieqi wisħin u twal. Nahseb li dawn huma tal-Ospizju tax-Xjuh, mibni mill-Granmastru Manoel de Vilhena fl-1732-34, fuq il-Fortina tal-Povlista. Fuq dan l-Ospizju thadditna se-na ilu. Illum dak il-post qed iħaddan fi ħafna dipartimenti tal-Gvern, fosthom Skola Teknika, Fergħa tal-Bibljoteka Nazzjonali u ufficċċi tal-Pulizija, għax muhx 'l bogħod wi sq hemm Beltissebh u d-"Depot" tal-Pulizija.

L-ahħar Bastjun li stajt nara minn ħdejn il-kjosk kien dak ta' "Sa Maison". Għal min ma jafx, "Sa Maison" kien "club" għall-isparar, mibni mill-Kavalieri aħwa ta' dak il-kunjom, f'nofs is-seklu tmintax. Im-żejjen b'siġar u fjuri, hu post l-aktar sabieħ, li minnu tgawdi l-vaduta tal-bahar ta' Marsamxett u tal-Pietà. Sir Hannibal Scicluna jsemmi gallarija li l-General u Lady Layard kienu fetħu fil-bastjun, li llum m'għadiex aktar; iżda f'dawk l-inħawi tidher gallerija fis-sur, ma nafx ta' liema bini hi. Min-habba dik is-sinjura il-ġnien li qed insemmu baqa' magħruf bħala "Il-Ġnien tal-Millarda". Qrib il-bieb ta' dak il-ġnien hemm minn fil-blata maħduma mill-arkitett Mal-

ti Gwanni Barbara, li min-habba l-ghamlha mibruma tagħha hija ammirata u mfahħra mill-periti.

Wara li domt xi kwarta inħares u nahseb hassejt il-keshha tagħmel bija. Tlaqt lejn id-dar ha nieħu ftit kaffe.